

Latvijas nākotne un drošība – jauniešu rokās, prātos un sirdīs

Lidija Kirillova

Sarkanbaltsarkanās lentītes pie atlokiem, mitrajā rudens vējā plandoši karogi ielās, lāpu gājieni un svinīgi pasākumi liecina, ka klāt novembris – mēnesis, kas Latvijas vēsturē jau 105 gadus ierakstīts neizdzēšamiem burtiem. Ierakstīts ar cīņām, asinīm, varonību, ar vairāku paaudžu upuriem un uzvarām par valstiskumu un neatkarību.

Ipaši svarīgi domāt un runāt par Latvijas nākotni un drošību ir šobrīd, kad pasaulē kļūst arvien vairāk “karsto” punktu, kad teritoriāli mazās Latvijas austrumu robeža šķiet tik trausla pret brutālītāti un militāriem draudiem. Valsts svētku nedēļa ir brīdis, kad vērts ielūkoties sevī un apkārtnē – cik patriotiski, cik drosmīgi esam un vai spējam savus bērnus audzināt tā, lai nākotnes Latvija joprojām būtu brīva un cilvēki tajā justos droši.

Šajā publikācijā vēlējamies pastāstīt par jaunsargiem – paaudzi, kuru rokās, prātos un sirdī ir valsts nākotne.

Māca saprast, ka panākumi nāk caur grūtību pārvarēšanu

Publīcības foto

Jaunsargu instruktors **VALĒRIJS PASTARS** (attēlā) ar jaunsargiem strādā jau gandrīz desmit gadus. Viņam uzkrāta liela militārā pieredze, dienējis arī tā sauktajos «karstajos» punktos. Visu, ko zina un prot, Valērijs labprāt māca jaunsargiem no Riebiņiem un Rudzātiem, vada valsts aizsardzības mācības stundas vidusskolēniem Preiļos un Rēzeknē.

Mēs kļūstam par savas zemes patriotiem, jau piedzimstot

Publīcības foto

IVETA ISAJEVA (attēlā) ir jaunsargu instruktore pirmo gadu, bet viņas kopējais stāžs pedagogijā sasniedzis jau trīsdesmit gadus. Pašlaik Iveta strādā ar jaunsargu vienībām Līvānu 1. vidusskolā, Jaunsilavu pamatskolā un Vārkavas pamatskolā. Ikdienu ir piepildīta arī ar valsts aizsardzības mācības stundām vidusskolēniem.

«Iepriekš biju sporta skolotāja. Pēc savas būtības esmu liela Latvijas patriote, arī sporta stundās mācīju bērniem elementārās militārās iemaņas, ierindas mācību un tā tālāk. Gadus desmit Rožupes pamatskolā organizēju sacensības militarizētās šķēršļu joslās pārvarēšanā. Tad pilnīgi nejausi pamanīju reklāmu, ka Jaunsardzes centrs aicina darbā cilvēkus, kas būtu gatavi kļūt par jaunsargu instruktoriem. Tas mani ieinteresēja. Pieteicos un visai drīz saņēmu darba piedāvājumu Jaunsardzes centrā. Ar šī gada janvāri no sporta skolotājas kļuvu par jaunsargu instruktori. Līdz septembrim gāju kursus, apguvu jaunās zināšanas, daudz ko iemācījies. Man šīs mācību process ļoti patika. Šobrīd varu teikt, ka darbs noteikti nav viegls, jāstrādā daudz. Saprotu, ka arī pašai zināšanas militārajā jomā vēl jānostiprina.

Pasniedz valsts aizsardzības mācību un strādāju ar trim jaunsargu vienībām – Līvānu 1. vidusskolā, Jaunsilavu pamatskolā un Vārkavas pamatskolā. Šobrīd Līvānu 1. vidusskolā man vienība ir trīsdesmit jaunsargi, tas ir liels pulks jauku un patriotisku bērnu. Esmu novērojusi, ka mazajās lauku skolās ir īpaši liela interese par daļību Jaunsardzē. Vairbūt tāpēc, ka tur ir mazāk iespēju iesaistīties interešu izglītībā. Tiekamies reizi nedēļā, divas mācību stundas apgūstam teoriju, darbojamies praktiski. Tad varam rīkot kādu pasākumu, piemēram, doties pārgājienā, kur iepriekšējās zināšanas nostiprināt. Šādās reizēs bērni paši var pārliecināties, kāda ir viņu fiziskā sagatavotība. Kad sāku strādāt par sporta skolotāju, bērni, manuprāt, bija fiziski spēcīgāki. Pašlaik viņiem labāk tīk sēdēt pie datora, spēlēt spēlītes telefonā, kas ne tikai pasliktina viņu fiziskās spējas, bet traumē arī psihoemocionāli. Saskaroties

teikušās Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzija un Rīgas Tūrisma un radošo industriju tehnikuma Preiļu struktūrvienība, kur jauno mācību priekšmetu pasniedz. Arī man tā ir iepazīšanās ar programmu, ko atzīstu par labi sagatavotu. Jebkuram cilvēkam ir jāzina elementāras lietas – jāprot lasīt karti, saprast topogrāfiju, noteikt azimutu, kā orientēties apvidū. Jaunieši prasa – kāpēc? Var taču paņemt mobilo telefonu un visu atrast. Ja nu telefona nav, tas izlādējies vai nav sakaru pārklājuma – ko tad? Tad viņi aizdomājas. Arī ierindas mācība ir labi, jo disciplinē, saliedē, veido komandu. Tāpat ieroču mācība nenozīmē, ka tevi gatavo par militāristu. Zināšanas un prasmes dzīvē noderēs, jo kādreiz varbūt vēlēšies kļūt, piemēram, par medicinieru.

Mana līdzšinējā pieredze rāda, ka ir pēdējais laiks domāt un rīkoties, lai uzlabotu bērnu un jauniešu fizisko sagatavotību. Kovīda gadi daudzus ir, kā saka, izsītuši no slīdēm. Kad atceļa ierobežojumus, varēja redzēt, cik ļoti bērni ir iesēdējušies. Pamazām situācija uzlabojas, kļūstam kustīgāki, aktīvāki.

Viens no Jaunsardzes uzdevumiem ir veicināt bērnu un jauniešu pilsonisko apziņu, patriotismu. Manuprāt, viņi ir gana motivēti un labi izprot, kas ir patriotisms. Svētku gaisotne viņos jau tagad jūtama. Jaunsargi labprāt piedalās karavīru atceres pasākumos, lāpu gājienu un parādēs kopā ar Nacionālo bruņoto spēku karavīriem. Laiks rudenīgs, visi ir nosaluši, bet redzu, ka laimīgi. 11. novembrī būs lāpu gājieni Rudzātās, mēs tur būsīsim.

Nodarbības daudz runājam par Latviju, ka tā ne tuvu nav sliktā valsts. Ir tik daudz labu lietu, ko varam piedzīvot. Runājam arī par to, ko paši varam darīt, lai būtu vēl labāk. Šobrīd daļā jauniešu saskatu vienu lietu, kas man nepatīk. Viņi pabeidz skolu un tūdaļ, tepat uz vietas, grāb darbu un lai par to arī smuki maksā. Bet ko tu proti? Kāda ir tava profesija? Ir jāpapūlas un jāsaprot, ka panākumi nāk caur grūtību pārvarēšanu, smagu darbu un pieredzi. Un caur pamatīgām zināšanām. Mūsdienā apstākļos tas ir ļoti svarīgi.

Noslēgumā apsveicu jaunsargus, viņu vecākus un visu sabiedrību Lāčplēša dienā! Tiekamies lāpu gājienu visā Latvijā un turēsim godā mūsu senčus, kuri izcīnīja Latvijas brīvību un neatkarību!»

ar pirmajām grūtībām, bērni bieži padodas – ai, es nevaru, man nesanāk, es negribu... Tā gan nevar teikt par visiem, ir ģimenes, īpaši laukos, kur bērni no mazotnes radināti strādāt un, kļūstot par jaunsargiem, var sevi labāk parādīt fiziskā ziņā – viņi nesatrauksies, ja samērcēs kājas, nečīkstēs, ja list un pūš vējš.

Esmu pārliecināta, ka patrioti esam mēs visi. Kāds izrāda vairāk, kāds mazāk, bet par savas zemes patriotiem kļūstam, jau piedzimstot. Bērni to pierāda sportā, darbojoties kultūras jomā. Es redzu, ka viņi mil dzimteni, lai arī kādas taufības būtu. Savukārt pilsoniskā apziņa ir mūsu visu klupšanas akmens. Mēs nez kāpēc gaidām no valsts, ka mums būs labklājība, ka rīt dzīvosim labāk nekā šodien. Taču kā ir ar lietas otru pusi? Vai ir bijusi pietiekama mūsu līdzdalība, jo labklājība no gaisa nekritīs? Gan jaunsargu nodarbības, gan valsts aizsardzības mācību stundas runājam, ka šī mērķa labad mums jābūt izglītotiem, mērķtiecīgiem, jāspēj pārvarēt grūtības.

Patriotu nedēļa ir ļoti piemērots laiks, kad pārrunāt šo tēmu. Protams, dosimies lāpu gājienu un aicināsim piedalīties ģimenes. 18. novembrī brauksim uz Rīgu skatīties svētku parādi. Šogad būsīm kā vērotāji un audzēsim cerību, ka reiz arī pašī varēsim soļot Krastmalā.

Savstarpējās sarunās esmu secinājusi, ka bērni pilnīgi nopietni domā par savu nākotni. Daudzi ir pārliecināti, ka būs zemessargi. Savulaik, kad biju skolotāja un klases audzinātāja, ārcēš dzirdēt – es pabeigšu skolu un braukšu strādāt uz nācēšiem. Tagad to dzirdu daudz retāk, tas mani priecē. Vienmēr uzsveru, ka ne jau aržermēs ir tā laime, laimi var atrast arī Latvijā. Paši taču esam noteicēji par sevi, to jau zināja pat Sprīdītis. Aržermēs varbūt ir vairāk nopelnīt, bet Latvijā ir ģimene, draugi un tās daudzās lietas, kas svesumā ļoti pietrūkst.

Lāčplēša dienā novēlu katrā mājā iedegt svečīti par mūsu zemi kritušo karavīru piemiņai, lai gaisma ienāk sirdīs! Turēt godā mūsu kultūru, neatkarību un brīvību!»

Tikai izglītota sabiedrība spēj būt saliedēta

Publīcības foto

Foto no V. Pastars personīgā arhīva

Jaunsargu rudens nometne Zemessardzes 35. kājnieku bataljona mācību poligonā Badelkā

Uz “Vietējās Latgales Avīzes” jautājumiem atbild jaunsargu instruktors seržants JĀNIS MEŽULIS.

Pastāstiet, lūdzu, kā pats kļūvāt par jaunsargu instruktoru un kā jūtaties, veicot šos pienākumus?

– Par jaunsargu instruktoru sāku strādāt 2011. gada janvārī. Šo darba vietu piedāvāja mans onkulis, kurš bija arī mans jaunsargu instruktors. Ar prieku piekritu kļūt par instruktoru, jo tajā laikā biju Zemessardzē, tādējādi daudz lietas man jau bija zināmas.

Ar kādu skolu un vecuma grupu jauniešiem strādājat un kāda ir viņu interese par nodarbībām?

– Pašlaik esmu jaunsargu instruktors Daugavpils pilsētā, kur vadu nodarbības Daugavpils Draudzīgā aicinājuma vidusskolā un Lāčplēša ielā 20. Pasniedz arī Valsts aizsardzības mācību (VAM) Daugavpils Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā un Daugavpils Draudzīgā aicinājuma vidusskolā. Jaunsardzes nodarbības apmeklē jaunieši no 10 līdz 16 gadu vecumam, bet VAM nodarbības – 11. klases skolēni un 2.–3. kursa audzēkņi. Viņi ir ieinteresēti piedalīties nodarbībās.

Jaunsargiem ir ne tikai teorētiskās, bet arī fiziskās nodarbības, pārgājieni, nometnes, kas bieži vien prasa ierītu fizisku piepūli. Cik spēcīgi ir mūsu jaunieši?

– Jaunsargiem ir dažāda fiziskā sagatavotība – daži spēcīgāki, daži ne tik ļoti. Ir uzdevumi, kas jaunsargiem ir jāveic nodarbības un pasākumos. Tas notiek pakārtoti, lai visi jaunieši spētu tos izdarīt savu spēju robežās. Pats galvenais ir vēlme un gribēšana piedalīties un darbs komandā. Jaunsardzē ir lieliska vieta, kur jaunieši var uzlabot savu fizisko sagatavotību.

*Zemessardzes 35. kājnieku bataljona pārstāvis, bataljona virsreržanta pienākumu izpildītājs **ARTŪRS PAKERS** (attēlā) sarunā ar «Vietējo Latgales Avīzi» atzina, ka vecākajiem kolēģiem, zemessargiem ir liels prieks sadarboties ar tiem jauniešiem, kuri savu dzīvi saistījuši ar Jaunsardzi:*

«Ikdienu zemessargi ar jaunsargiem tiek mazāk, ar viņiem darbojas Jaunsardzes instruktori. Tiešs kontakts mums veidojas tad, kad viņi izvēlas darboties Zemessardzē. Tajā brīdī mēs jaunsargus varam salīdzināt ar vienaudžiem, kuriem nav tādas pieredzes. Jaunsargi noteikti ir daudz zinošāki un ļoti ātri top par jaunākajiem komandieriem, jo viņiem ir daudz nopietnāka attieksme, skaidrs redzējums. Ir daudz lietas, ko viņi, darbojoties kā jaunsargi, apguvuši no militārajām prasmēm, tāpēc daudz ātrāk un vieglāk var integrēties Zemessardzē.

Neesam apkopojusi statistiku, taču starp jaunsargiem ir daudzi, kuri pēc vidējās izglītības iegūšanas izvēlas savu dzīvi un karjeru saistīt ar militāro jomu. Saprotot, ka tā ir, kā saka, viņu īstā niša, daļa jauniešu izlemj par labu profesionālajam dienestam. Pārējie, kas izvēlas karjeru citā novirzienā, turpina darboties Zemessardzē.

Valstiskuma un patriotisma audzināšana Jaunsardzes mācību procesā ir plaša un svarīga sadaļa. Esmu pamanījusi, ka jaunieši, kuri pie mums atnāk no Jaunsardzes, ir ļoti patriotiski. Esam Lāčplēša dienas priekšvakarā, būs daudz svinīgu pasākumu. Tādos brīžos es redzu, ar kādu prieku svētku pasākumos piedalās jaunsargi. Preiļu Zemessardzes 35. kājnieku bataljona atbildības robežas ir plašas, arī šogad būs lāpu gājieni Līvānos, Preiļos, Krāslavā, tajos noteikti redzēsim jaunsargus.

Nesen bija skolēnu rudens brīvlaiks, kad jaunsargi izmantoja mūsu mācību vietu – šautuvi Badelkā. Tā ir viena no sadarbības formām, kad mēs ļaujam jauniešiem izmantot mūsu infrastruktūru. Praktizējam iespēju, ka jaunsargi nāk pie mums ekskursijās, lai redzētu, kāds tad īsti ir dienests Zemessardzē. Mēs rādām savu ekipējumu, tehniku, ieročus. Skatoties uz mūsu sabiedrību pēc 2022. gada 24. februāra, var just, ka šis datums daudz ko izmainīja cilvēku domāšanā, pieļauju, ka tā notika arī ar jauniešiem. Ievērojami pieauga pieteikumu skaits, lai iestātos Zemessardzē, cilvēki saprot, ka jāvelta laiks un personīgie spēki valsts aizsardzībai, jādod savs ieguldījums un jābūt modriem. Esmu pārliecināta, ka pedagogi un Jaunsardzes instruktori daudz runā ar jauniešiem, skaidro politiskos procesus. Tikai tā rodas apziņa, ka tieši viņi ir Latvijas nākotne, ka viņi ir paaudze, kurai turpmāk būs jāsarāda valsts drošība.

Jā, Latvija ir maza valsts. Vairbūt daļai šķiet, ka mūsu ir maz, bet ir vairāki iemesli, lai mēs justos stipri. Pirmkārt, no militārā viedokļa raugoties, Latgales apvidus ar daudzajiem ezeriem, upēm, mežiem ir ļoti paticīgs aizsardzības operācijām. Otrkārt, mēs neesam vieni. Latvija ir NATO dalībvalsts, esam kopā ar sabiedrotajiem, tas ir jāsaprot un ar to jāreķinās. Varu droši apļiecināt, ka mēs esam un būsīsim drošs aizsargāti.

Svarīgākais, ko vēlos novēlēt visiem mūsu jauniešiem, tajā skaitā jaunsargiem, ir – mācīties un būt gudriem. Latvijas sabiedrībai kopumā jābūt izglītotai, jo tikai tad mēs izpratīsim vērtības, par kurām jācīnās, par kurām vērts stāvēt un krist. Tikai izglītota sabiedrība spēj būt saliedēta. Lai valsts pastāvētu, nepieciešami gudri cilvēki daudzās nozarēs un profesijās, tāpēc palieciet mājās – Latvijā – un dariet visu, lai te būtu labāka vieta pasaulē.»

Foto no I. Isajevs personīgā arhīva

Līvānu 1. vidusskolas jaunsargu vienība ciemos pie Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbiniekiem Līvānu postenī

MAF Mediju atbalsta fonds

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

«Par projekta raksta «Latvijas nākotne un drošība – jauniešu rokās, prātos un sirdīs» saturu atbild SIA «Vietēja»»